

RAZMNOŽAVANJE

Prof.dr.sc. Ivo Karadjole

Razmnožavanje

RAZMNOŽAVANJE

- pojam
- značenje

Razmnožavanje

- plodnost životinja
- spolna dozrelost i rasplodna upotreba

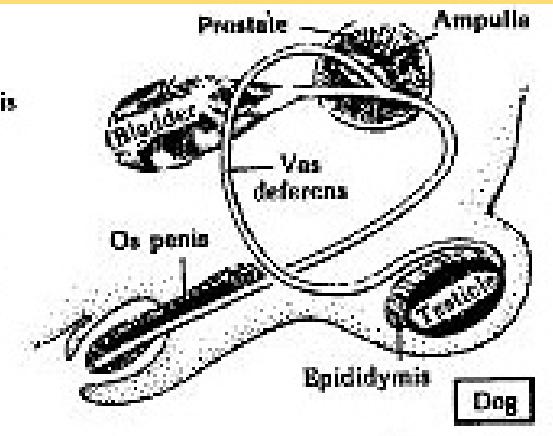
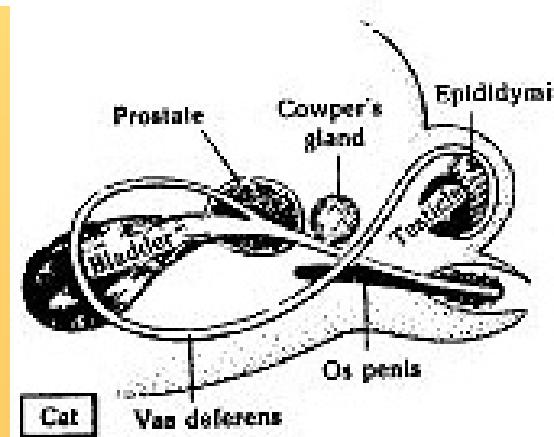
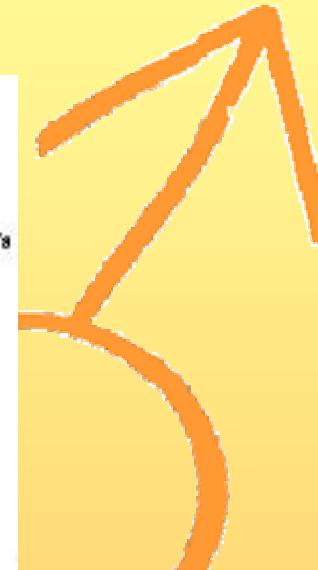
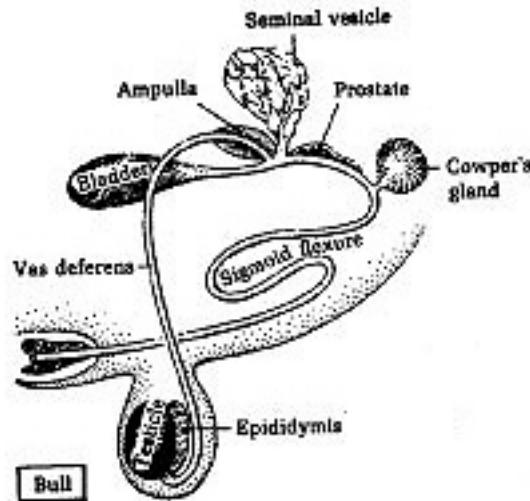
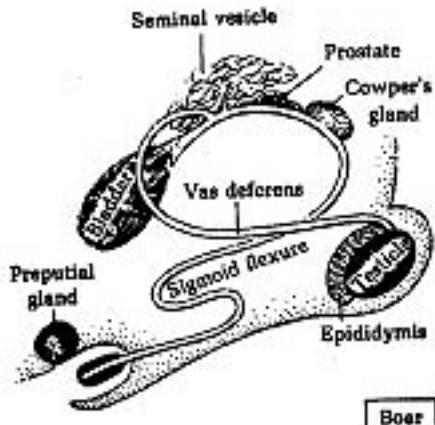

© 1997 Oklahoma State University

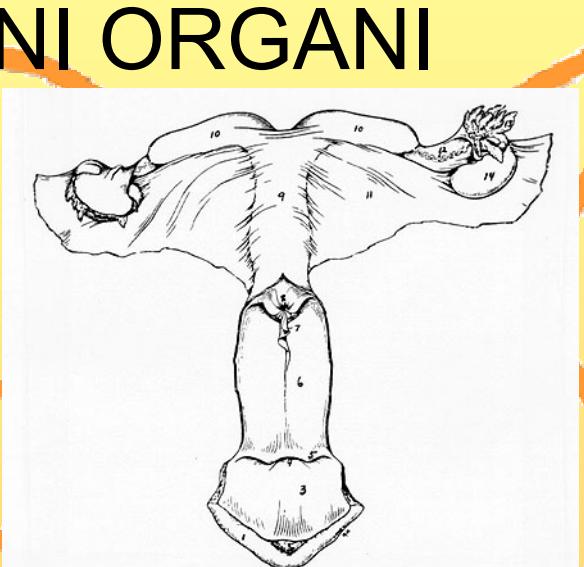
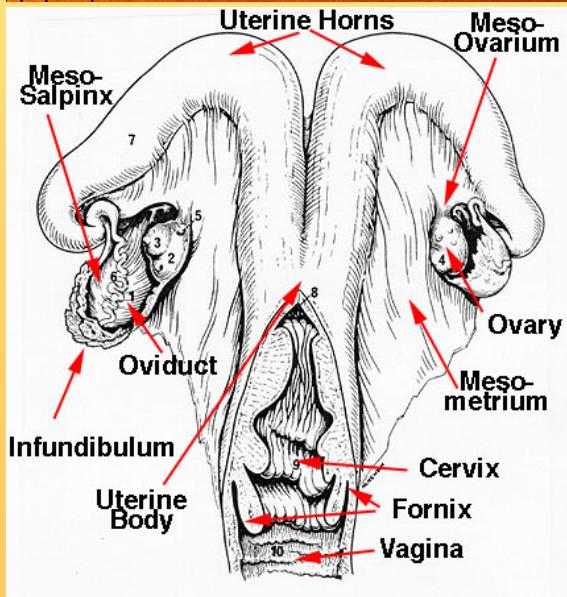
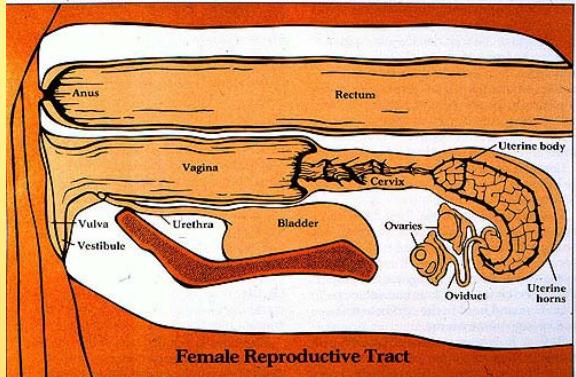
Spolni organi

MUŠKI SPOLNI ORGANI

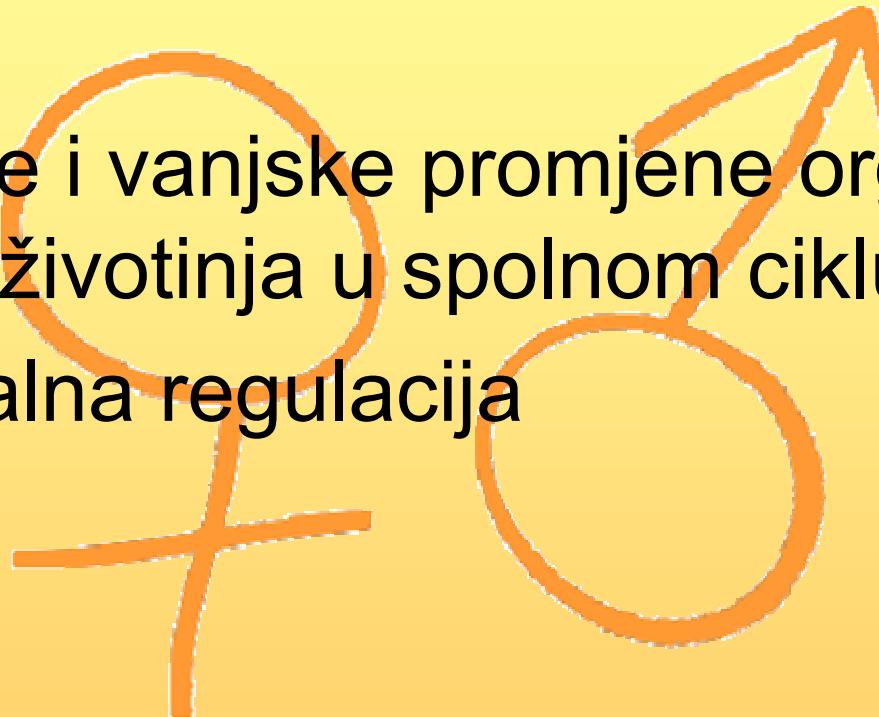
Spolni organi

ŽENSKI SPOLNI ORGANI

Spolni ciklus

- pojam
- unutarnje i vanjske promjene organizma ženskih životinja u spolnom ciklusu
- hormonalna regulacija

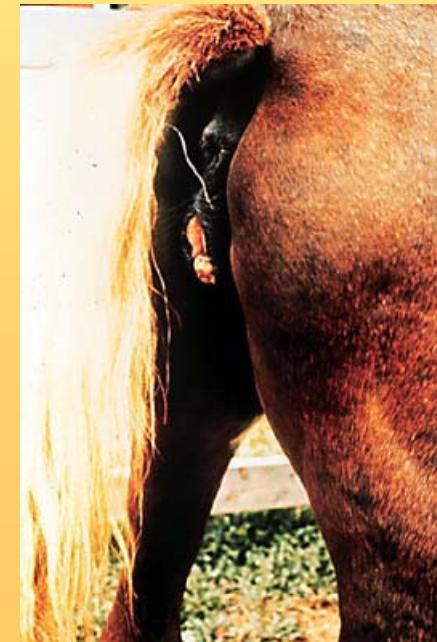
Spolni ciklus

- faze spolnog ciklusa
  - proestrus
  - estrus
  - metestrus
  - diestrus
  - anestrus

Spolni ciklus

- ESTRUS (spolni žar, požuda)
  - različite životinjske vrste različiti nazivi: krava i kobila tjeranje ili gonjenje, ovca i koza mrkanje, krmača bucanje, kuja kucanje, mačka cviljenje
  - promjene na vanjskim spolnim organima i u ponašanju ženke

Razmnožavanje

• GOVEDO

- spolna zrelost:
- rasplodna zrelost
  - 5-9 mj.
  - 15-18 mj.(ranozrele)
  - 16-22 mj.(srednjezrele)
  - 20-26 mj.(kasnozrele)
- spolni ciklus:
  - 21 dan $\pm$ 4
- estrus:
  - 16-20 sati
- ovulacija 10-14 sati nakon kraja estrusa
- graviditet: 285 dana (274–290)
- involucija maternice: 30–40 dana
- ponovni priputst: za 60-90 dana

Razmnožavanje

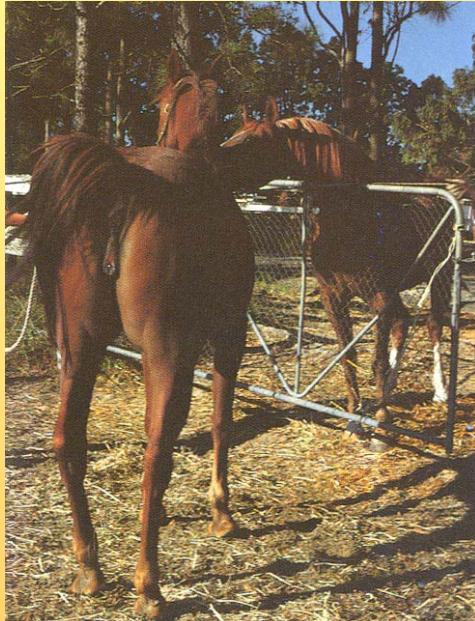

- KONJ

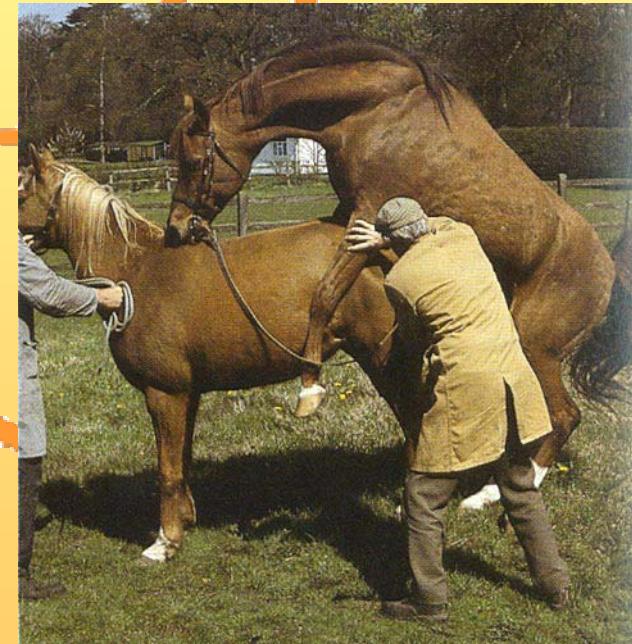
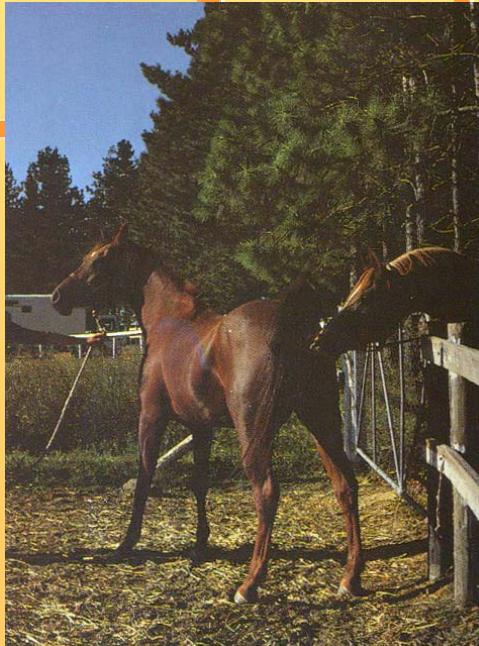
- spolna zrelost:
  - rasplodna zrelost
  - spolni ciklus:
  - estrus:
  - ovulacija 1-1,5 dana prije kraja estrusa
  - tehnologija pripusta: 2 faze pokušavanje i pripust
  - graviditet: 11 mj. ili 335 dana (310–356)
  - ponovni pripust: za 7-15 dana po ždrebljenju ("ždrebeći ciklus")
- 10-18 mj.
2-3 godine (ranozrele)
3-4 godine (kasnozrele)
21 dan (21-28)
5-9 dana

Razmnožavanje

- pripust kobila

kušalište

“skok”

kobila u “papučama”

Razmnožavanje

- OVCA

- spolna zrelost:
- rasplodna zrelost
- spolni ciklus:
- estrus:
- ovulacija 1 sat prije kraja estrusa
- graviditet: 150 dana (140–155)
- sezonsko gonjenje (kraj ljeta, jesen)

Razmnožavanje

- **SVINJA**

- spolna zrelost:
- rasplodna zrelost
  - 4-6 mj.
  - 7-10 mj. (ranozrele) + težina
  - 10-14 mj. (srednjezrele)
  - 14-18 mj. (kasnozrele)
- spolni ciklus:
  - 21 dan $\pm$ 2,5
  - 1-5 dana (2-3 dana)
- 2 faze u tehnologiji priputa:
  - aktivna faza – 24 sata
  - pasivna faza – priust 24-35 sati od početka 2. faze
- graviditet: 114 dana (111–117)
- ponovni priust 7 dana po odbiću prasadi

Razmnožavanje

- **KUNIĆ**

- spolna zrelost:
  - rasplodna zrelost
  - spolni ciklus:
  - estrus:
  - ovulacija 10 sati nakon kopulacije
  - graviditet: 28-32 dana
- 4-5 mj.
  - 6 mj. (male pasmine)
  - 8 mj. (srednje velike pasmine)
  - 12 mj. (velike pasmine)
  - 6-10 dana
  - 2-5 dana

Razmnožavanje

- **ISKORIŠTAVANJE RASPLODNJAKA**
  - slobodni priпуст
  - haremski priпуст
  - razredni priпуст
  - skok "iz ruke"
  - umjetno osjemenjivanje

Razmnožavanje

- **UMJETNO OSJEMENJIVANJE**

- duboko smrznuta sperma (tekući dušik -196°C) → velike mogućnosti korištenja
- 1 mužjak na godinu u prirodnom pripustu oplodi: pastuh 60-100 kobila

bik 100-150 krava (U.O. 30000 doza/godišnje)

ovan 30-60 ovaca

jarac 30-150 koza

nerast 30-60 krmača

kunić 8-10 kunica

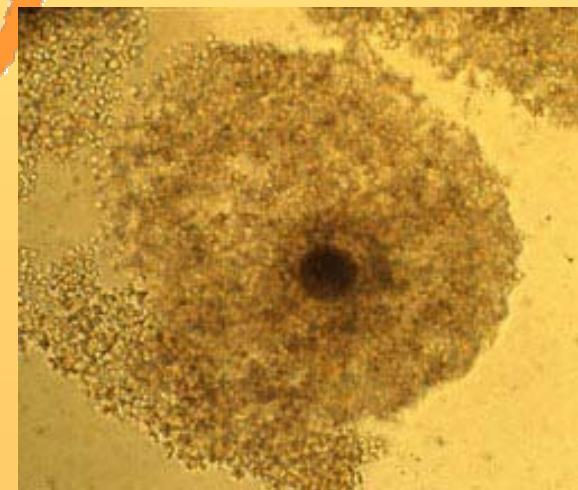
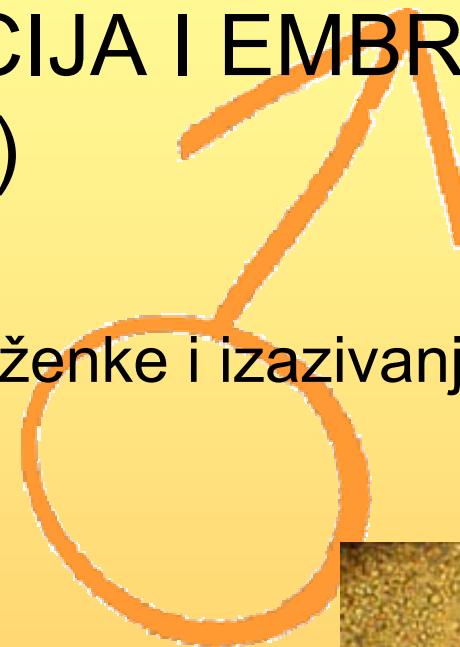
Razmnožavanje

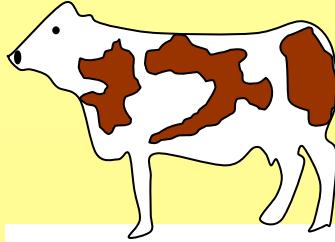

- MULTIPLA OVULACIJA I EMBRIO TRANSFER (MOET)

- metodologija:

- odabir najkvalitetnije ženke i izazivanje superovulacije
    - oplodnja
      - “in vivo”
      - “in vitro”
    - transplantacija ili zamrzavanje

MOET SHEMA

Kvalitetna davateljica

Superovulacija

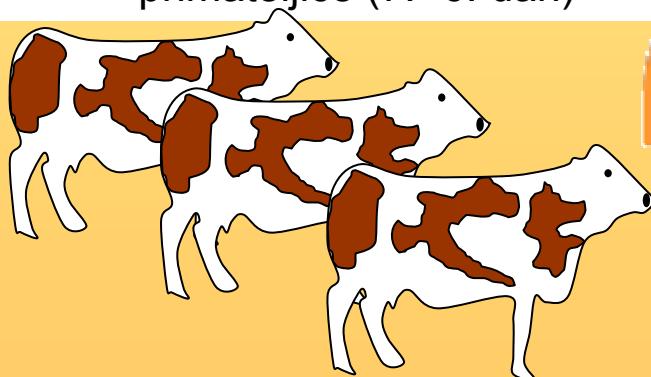
Zamrznuto sjeme
kvalitetnog bika

UO u estrusu

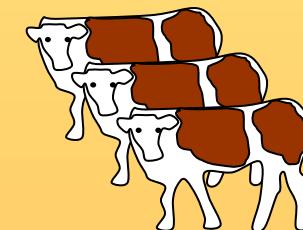
Prikupljanje embrija (7. dan)

Zamrznuti embriji

Prebacivanje embrija u sinkronizirane
primateljice (7. -6. dan)

Graviditet

Kvalitetno potomstvo

Razmnožavanje

- superovulacija
- superfetacija
- superfekundacija
- efikasnost plodnosti (EP)

EP za životni vijek

$$EP = \frac{365}{R'} \times 100$$

$$EP = \frac{(n-1) \times 365}{R} \times 100$$